

Staten og Den norske kirke – et tydelig skille

Hørings svar fra Østre Toten kirkelige fellestråd

Innledning

Vi viser til Kulturdepartementets høringsnotat av 2. september 2014 med forslag om endringer i Kirkeloven. Endringsforslagene er en naturlig oppfølging av endringene i Grunnloven i 2012 og Kirkemøtets vedtak i 2013 om overføring av arbeidsgiveransvar og etablering av et nytt rettssubjekt. Vi støtter det som vi anser som hovedformålet med forslaget – at det etableres et eget rettssubjekt på nasjonalt kirkelig nivå og at arbeidsgiveransvaret for prestetjenesten og ansatte i kirkeråd og bispedømmeråd overføres til dette organet. Samtidig vil vi understreke at dette skal være en midlertidig ordning. Vi ser fram til neste fase der arbeidsgiveransvaret i Den norske kirke skal samordnes og der et forvaltningsorgan opptrer på vegne av det lokale rettssubjektet.

I prosessen med å utforme en ny kirkeordning mener vi det er viktig å understreke soknets betydning og rettslige selvstendighet. Det er i soknet kirkens liv leves. Kirken må på nasjonalt og regionalt nivå organiseres slik at det tjener livet i soknet. Det er derfor viktig at kirken organiseres slik at den ikke blir for topptung eller sentralstyrt.

Rettssubjekt

Vi støtter forslaget om at det etableres et eget rettssubjekt på nasjonalt nivå i kirken i tillegg til soknet. Det vil imidlertid kunne virke forvirrende hvis dette rettssubjektet skal ha navnet "Den norske kirke". Slik vi oppfatter Den norske kirke i dag, er det først og fremst summen av virksomheten i soknene. Det nasjonale nivå vil være en del av Den norske kirke. Vi mener derfor at det er mer nærliggende at det nye rettssubjektet kalles "Kirkemøtet".

Prestetjenesten

Vi støtter forslaget om at det lovfestes rett til en prest i hvert sokn. Dette er viktig for å opprettholde Den norske kirke som en landsdekkende folkekirke. Vi savner imidlertid en klargjøring av hvordan soknets organer skal medvirke i denne tjenesten, hvilke rammer den skal utøves innenfor og hvordan den skal ledes. Vi støtter også lovforslaget om biskop i hvert bispedømme. Dette vil sikre tilsynsoppgaven i kirken.

Vi støtter ikke forslaget om å lovfeste prost i hvert prosti. Vi ser behovet for at prostetjenesten opprettholdes, men ser ingen grunn til at en mellomlederstilling skal lovfestes.

Soknets oppgaver

Vi støtter forslaget i høringsnotatet om soknets rettslige selvstendighet. Vi kan imidlertid ikke se noe forslag om å tillegge soknene noen flere oppgaver. Vi savner en oppfølging av kirkemøtets vedtak om å overføre flere oppgaver til soknene. Vi hadde også ønsket et forslag

om hvordan oppgaver i kirken kan fordeles mellom sentralt, regionalt og lokalt nivå.

Prostiråd

Vi ser at høringsnotatet foreslår å avvikle prostiråd. Vi er uenig i det, og synes ikke det er rett tidspunkt å gjøre det på. I diskusjonen om et fremtidig forvaltningsnivå og felles arbeidsgiverorgan i kirken har prostiet vært sett på som en aktuell modell. Et prostiråd kan være et organ som kan opptre på soknets vegne. Vi er klar over at spørsmålet om felles arbeidsgiverorgan og nivå ikke er avklart. Inntil det er avklart mener vi prostirådet bør opprettholdes som en høyst aktuell løsning i en fremtidig kirkemodell.

Klagenemnd

Vi ser departementet foreslår at det skal opprettes en klagenemnd til å behandle disiplinærsaker for ansatte i det nasjonale rettssubjektet. Vi går imot dette forslaget. Vi mener at disiplinærsaker skal behandles av ansvarlig arbeidsgiver. Noe annet vil bidra til uklare ansvarsforhold. Det er også uheldig hvis det skal finnes egne ordninger for noen ansatte i kirken. Det vil bidra til en uheldig todeling i behandling av kirkelig tilsatte. Vi mener den lovregulering som finnes i arbeidslivet i dag er tilstrekkelig til å ivareta dette hensynet og henviser til arbeidsmiljølovens bestemmelser og arbeidsretten.

Delegasjon

Vi ser det blir foreslått at kirkemøtet kan delegere oppgaver til bispemøtet, bispedømmerråd, biskop og prost, men ikke lenger. Det innebærer at det vil være en sperre for å delegere arbeidsgiverfunksjoner til soknets organer. Men det foreslås en ordning om at soknets organer kan be bispedømmerrådet om å ivareta oppgaver. Det vil altså være en sperre for delegasjon nedover, men åpen mulighet for å avgi myndighet oppover. Dette kan virke sentraliserende og kan gi inntrykk av en topptung kirkemodell som vi ikke ønsker. Vi støtter forslaget i den forstand at kirkemøtet ikke skal kunne delegere til soknet da dette kan gi inntrykk av overordning og underordning. Samtidig mener vi det bør åpnes for mulighet til å utprøve nye ordninger for å organisere et samlet arbeidsgiveransvar på prostnivå der f eks fellesråd og prosti er sammenfallende.

Trosopplæring

Vi ser at høringsnotatet foreslår en bestemmelse om å lovfeste prestedtjenesten i hvert sokn. Samtidig sies det ikke noe om statens ansvar for å sikre trosopplæring til alle døpte. Her har staten påtatt seg en viktig oppgave, og dette bør komme tydeligere til uttrykk.

For Østre Toten kirkelige fellesråd

Roar Øksne
kirkeverge